Annotatie voor Cie. AZ 28 mei 2020 inzake agendapunt Scenario's raamprostitutie
Van: [redacted] (OOV prostitutiebeleid; 06[redacted]) en [redacted] (OOV)

@BM gevoegde behandeling met agendapunt Visie binnenstad; zie annotatie Visie Binnenstad
@BM Zie ook separate annotatie 'seksbranche in Corona-crisis'

samenvatting brief Scenario's Raamprostitutie dd 3 februari 2020
Bij nieuwe werkplekken elders zijn er basale keuzes in type, locatie, grootte en exploitatiemodel.
Type
**er zijn vijf typen legale werkplekken denkbaar:*
A. Raamprostitutie aan openbare weg
B. Inpandige raamprostitutie: niet aan openbare weg (vergelijkbaar met 'Haarlems hofje')
C. Prostitutiehotel: alleen internetwerving, geen inpandige ramen, zeer kleinschalige horeca
D. combinatie van prostitutiehotel én inpandige raamprostitutie, zeer kleinschalige horeca
E. Erotisch centrum: inpandige ramen en prostitutiehotel met veel horeca/ erotisch entertainment.

**deze typen werkplekken zijn getoetst aan criteria:*
a) voldoende vindbaarheid/zichtbaarheid/contact met en tussen sekswerkers mogelijk?
b) Voorkomen overlast voor de omgeving op nieuwe locatie? (meer besloten variant met weinig horeca/ ander entertainment trekt geen feesttoeristen)
c) Is een nieuwe locatie voldoende aantrekkelijk voor de verschillende soorten sekswerkers?
d) voldoende aantrekkelijk voor klanten/toeristen? **(**onderscheid tussen de 'vraag-gerichte klant', de 'beschikbaar aanbod-klant', feesttoerist, en de 'echte kijktoerist'.)

**voorlopige conclusies inzake type:*
Type D en E lijken de meeste voordelen en de minste nadelen in zich te verenigen.
Daarbij geldt: indien de raad de nieuwe locatie aantrekkelijk wil maken voor de kijk- en feesttoerist om deze weg te trekken van de Wallen/toerisme te spreiden, dan is erotisch centrum met veel horeca/ sekstheaters meest logisch. De overlast kan door de beperkte toegankelijkheid beter gereguleerd.

**overige basale keuzes:*
Locatie: stedelijk gebied; ver genoeg van bestaande drukke uitgaansgebieden; goed bereikbaar.
Omvang: enige omvang nodig voor significante invloed op Wallen. Voor levensvatbaarheid en beheersbaarheid/veiligheid is een minimale en maximale omvang belangrijk: daarom circa 100 werkplekken als uitgangspunt bij ontwikkeling van een alternatieve locatie.
Exploitatiemodel en rol gemeente: klassieke exploitatiemodel is meest logische keuze. Gemeente als toezichthouder en vergunningverlener. Meerdere exploitanten t.b.v. continuïteit/ voorkomen van monopolie-posities.

Relatie tussen creëren nieuwe locatie en de drukte Wallen/ Singel
- keuzes voor een nieuwe locatie van belang voor het mogelijk effect op drukte Wallen/Singel. Met name een keuze om via veel horeca ook feest- en kijktoeristen te trekken is cruciaal.
- meer effect op drukte Wallen als komst nieuwe locatie betekent dat (aantal) ramen Wallen/Singel zou moeten sluiten. Keuze tussen:
1. 'sturende overheid': via vrijwillige verplaatsing exploitanten naar nieuwe locatie OF via gedwongen sluiting van aantal ramen Wallen/Singel (hoge kosten, zie kabinet bijlage 2 bij brief);
2. marktwerking: nieuwe werkplekken elders realiseren en dan 'werking van de markt' afwachten.
- van belang bij alle keuzes dat positie sekswerkers moet verbeteren.

Relatie met aanpak binnenstad (zie ook annotatie bij Agendapunt XXX)
Debat raamprostitutie gaat over drukte én over positieverbetering sekswerkers/tegengaan mensenhandel. Verbetering positie sekswerkers is cruciaal; belang van voldoende vergunde werkplekken.

Toekomst van raamprostitutie Wallen/Singel hoort bij een aanpak Binnenstad: integrale visie op toekomst gehele binnenstad (niet alleen Wallen).
Corona: nog onzeker in welke vorm het toerisme zal terugkeren, en hoe een 1,5 meter samenleving er uit zal zien. Kan grote gevolgen hebben voor alle branches, zie brief Aanpak Binnenstad.

Aanvullende maatregelen voor positieverbetering sekswerkers
Positieverbetering sekswerkers is cruciaal. Behoud van vergunde werkplekken. Er wordt doorgewerkt aan de aanvullende maatregelen voor het verbeteren van de positie van de sekswerker, zie raadsbrief van 17 februari. Ervanuit gaande dat t.z.t. de raamprostitutie weer open kan en toerisme in bepaalde mate terugkeert.

Relatie met Project 1012/sluiting St Annenkwartier
*In debat Scenario's Raamprostitutie speelt de vraag naar sluiting van een aantal ramen
NB Dat zou dan gaan om sluiting van ramen náást het significante aantal ramen dat al zal sluiten in 2021 vanuit het staand beleid (afronding van project 1012). NB Hetgeen al significant effect kan hebben op situatie op Wallen (zie ook vraag 8 Q&A).
Tijdspad sluiting van deze ramen: 4 ramen Geldersekade per 1 juli 2020; Ramen St Annekwartier: 13 ramen per januari 2021; 24 ramen per 1 juli 2021. Overige ramen St. Annekwartier blijven open: panden [redacted]
*Deze afronding van project 1012 is in brief dd 030719 aangeduid als 0-situatie 'Voortzetting huidig beleid op de Wallen/Singel'. Uitvoering staand beleid is o.b.v. raadsbesluiten van december 2015 (herijking), 2017 en 2018 (onteigening). In de herijking is o.a. besloten dat van de oorspronkelijke resterende sluitingsopgave van 83 ramen, alsnog 46 ramen open blijven (nieuw BP tot open blijven 46 ramen was in november 2019 in raad; o.a. van belang ivm drie lopende planschadeprocedures). Obv raadsbesluiten gewerkt aan verwerving (via onteigeningsprocedure) van 37 ramen in Sint Annenkwartier en 4 op Gelderskade. In 2019 overeenstemming bereikt met eigenaar [redacted]

Q&A Mogelijke vraag uit raad*: waarom is die sluiting doorgezet terwijl we deze discussie voeren?*
Mogelijk antwoord: *Het gaat niet om een simpele keuze die sluiting 'te parkeren': sluiting is onderdeel van langdurig complex traject met veel juridische en financiële aspecten, waarmee uw raad meermaals heeft ingestemd. Diverse panden reeds aangekocht door gemeente/1012Inc. Stopzetten zou enorme kapitaalvernietiging betekenen en claims geven.*

Mogelijke vragen aan de Raad
1. *Wat vindt uw raad van de alternatieven Prostitutiehotel en Erotisch Centrum? Heeft de raad een voorkeur voor 1 variant om door te ontwikkelen?*
(een erotisch centrum zal wél kijk- en feesttoeristen trekken door grootschaliger horeca/sekstheaters. Een keuze om minder/geen feesttoeristen te trekken heeft gevolgen voor werkgelegenheid sekswerkers.)
2. Wil uw raad een directe relatie leggen tussen (het aantal) nieuwe werkplekken elders, en sluiting van (een aantal) ramen op de Wallen/Singel? Is er dan ook commitment voor mogelijke financiële consequenties van zo'n keuze in de toekomst?
@BM Meest sturende variant (onteigening) is meest kostbaar, zie kabinet bijlage 2 bij raadsbrief. De crisis zal financiële armslag gemeente mogelijk langjarig beperken. Tegelijkertijd zorgt crisis wellicht voor beweging onder exploitanten/eigenaren (zie annotatie 'seksbranche en Corona').

Q&A Mogelijke vragen van de raad
A Sluiten ramen Wallen
1. **Door de coronacrisis zijn de raambedrijven en horeca nu dicht en de Wallen rustig. Dit biedt toch een prachtige kans om ze dicht te houden ook na de Coronacrisis?**

Antwoord:

*Eens te meer blijkt nu hoe afhankelijk de binnenstad is van toerisme. Dat dit anders moet, weten we; zie brief Aanpak Binnenstad.
*Inzake de raamprostitutie op Wallen/Singel voeren we nu het debat; dat gaat niet alleen om drukte maar ook om positieverbetering van sekswerkers en tegengaan mensenhandel. Vergunde werkplekken zijn belangrijk.
*Verder betreft het hier bedrijven met vergunningen. Zij zijn nu tijdelijk gesloten onder de noodverordening. Zodra de normale situatie herstelt dan zullen ze weer open mogen. Afhankelijk dus van hoe de 1,5 meter samenleving er uit zal zien.

2. **Mogelijke vraag: de gemeente zit in zware financiële crisis nu door de Corona. We hebben toch helemaal geen geld om ramen te sluiten?**

Antwoord: Het is nog niet duidelijk hoe we uit de Coronacrisis komen. Tegelijkertijd moeten we wel blijven nadenken over de toekomst. Zie ook brief Binnenstad.

3. **Het sluiten van ramen is heel duur, kunnen we dat geld niet beter in handhaving stoppen voor als de toeristen weer terug zijn?**

Antwoord: Handhaving alleen biedt gezien omvang én breedte van de problematiek geen structurele oplossing. En we willen ook een structurele verbetering van de positie van sekswerkers.

4. **Het sluiten van ramen is heel duur, kunnen we dat geld niet beter aan meer zorg besteden?**

Antwoord: Het is niet 'of of' maar 'én én'. Er kunnen meerdere oplossingsrichtingen naast elkaar nodig zijn. Altijd is dan vindbaarheid, zichtbaarheid en langjarig contact cruciaal voor veiligheid en positie van sekswerkers. Inzet op outreachende zorg is daarbij essentieel.

5. **Uit OIS onderzoek Drukte toeristen blijkt dat de raamprostitutie niet de hoofdreden is voor toeristen om naar Amsterdam te komen. Kunt u niet beter de Wallen afsluiten of de coffeeshops sluiten?**

Antwoord:
*Ruim 22% noemt de ramen als *(zeer) belangrijke reden* om naar Amsterdam te komen. Als een deel daarvan zou wegblijven van de Wallen bij minder ramen dan zijn dat significante aantallen.
*Een alternatief elders is ook bedoeld om bezoekers te spreiden.
*We gaan voor een integrale aanpak, niet alleen raamprostitutie maar het geheel, zie integrale Aanpak Binnenstad.

6. **Als raamprostitutie 'feesttoeristen' trekt die overlast veroorzaken, waarom stelt u dan voor om elders een locatie met sekswerk te maken? Dan trek je toch juist meer feesttoeristen naar Amsterdam?**

Antwoord:
*Daarom ligt ook een keuze voor tussen 'prostitutiehotel met inpandige ramen' en 'erotisch centrum'. Voor de kijk-en feesttoerist is de variant 'erotisch centrum' aantrekkelijk.
*Er kan worden gekozen om dit te combineren met een afname van het aantal ramen op de Wallen. Indien aantal ramen op Wallen sluiten dan zijn voor raamsekswerkers andere vergunde plekken nodig, om te voorkomen dat alles verplaatst naar de onvergunde sector.

7. **Coffeeshops zijn toeristentrekkers; waarom in erotisch centrum geen coffeeshop?**

Antwoord: Als aan een erotisch centrum naast veel horeca ook nog coffeeshops worden toegevoegd creëer je weer precies dezelfde mix met een te grote aantrekkingskracht op feesttoeristen en ongewenst gedrag. We willen niet de Wallen en de bijbehorende problemen kopiëren.

8. **Als u maar een paar ramen op de Wallen sluit, dan bestaat het risico op concentratie van drukte bij de resterende ramen.**

Antwoord: Een oplossing kan nooit zijn om enkel wat ramen te sluiten. Altijd integraal beleid van verschillende maatregelen, zie de Aanpak Binnenstad.

B Positie sekswerker

9. **U vindt essentieel 'de positieverbetering voor sekswerkers' en 'voorkomen van mensenhandel'. Maar raamsekswerkers vinden het juist veilig werken op de Wallen. Waarom zou je dan een alternatief elders willen maken?**

Antwoord: Bij een alternatief elders creëren we ook plekken voor degenen die niet terecht kunnen of willen op de Wallen en in een relatief kwetsbare situatie in de onvergunde sector werken.
Ook moeten sekswerkers daar kunnen profiteren van meer veiligheid, betere werkplekken, beheersing bezoekersstromen etc.

10. **U wil een beter alternatief bieden voor de raamsekswerkers op de Wallen en voor degenen die nu onvergund werken. Maar uw voorstel gaat slechts over circa 100 werkplekken, dat is toch veel te weinig voor die groepen?**

Antwoord: *Het is een alternatief voor een deel van de sekswerkers die nu onvergund werken, en met name voor transpersonen en mannen (beide relatief kwetsbaar).
*In bijv. 50 werkplekken voor internetwerving kunnen wekelijks honderden sekswerkers werken.
*Voor positieverbetering sekswerkers is ook inzet nodig vanuit het reguliere prostitutiebeleid en de aanscherping daarvan, zie brief februari. Essentieel is inzet op outreachende zorg.
*Onverstandig om direct heel veel nieuwe plekken in 1 keer te creëren: onvoldoende ervaring mee in Nederland, en ondernemers zijn dan ook terughoudend ivm onzekerheid over de markt.
[redacted]

11. **Sekswerkers zonder verblijfstitel zullen vast niet op zo'n vergunde plek mogen werken, en sekswerkers die onder dwang werken komen er mogelijk ook niet terecht. Dus voor hen wordt geen oplossing geboden?**

Antwoord: Er zijn groepen die zeer moeilijk vindbaar en zichtbaar zijn; voor hen bieden nieuwe werkplekken inderdaad geen totaaloplossing. Voor deze groepen zetten we outreachende zorg in en werken we samen met politie en justitie om mensenhandel op te sporen en te voorkomen.

12. **Waarom maakt u niet gewoon legaal thuiswerk mogelijk in de APV, dan hebt u het probleem van het onvergunde circuit voor een groot deel opgelost?**

Antwoord: De scenario's gaan over raamprostitutie. De optie van thuiswerken is iets anders, maar daar zou eventueel ook naar kunne worden gekeken. Als belangrijke kanttekening maak ik dan alvast wel dat we rekening moeten houden met de privacyregelgeving en andere landelijke wetgeving. Er zijn nog grote vragen over hoe de veiligheid van thuiswerkers voldoende kan worden geregeld. Dat is ook een punt dat speelt rond het Wetsvoorstel regulering sekswerk, dus ik wil het ook in dat licht bezien.
@BM: legalisatie van thuiswerk is een belangrijk kritiekpunt van G4 op het wetsvoorstel Wrs; het wetsvoorstel biedt onvoldoende qua veiligheid via toezicht/handhaving/ outreach zorg.